

ЕКСПЕРТНІ ПРОПОЗИЦІЇ,

підготовлені ГО «Ліга Справедливості України» за результатом проведення громадської експертизи діяльності дотримання законодавства при здійсненні повноважень Вінницькою обласною державною адміністрацією при співпраці та комунікації з громадськістю, подані 01.01.2022 р.

На виконання пункту 5-2. Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади зазначаємо:

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРОМАДСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ:

Ініціатор громадської експертизи:

Громадська організація «Ліга Справедливості України» (далі - Ліга Справедливості): керівник – Дужак Віталій Анатолійович; поштова адреса: Хмельницьке шосе, будинок 7, а/с352, м. Вінниця, 21028; контактні дані: електронна адреса liga.ukr@gmail.com, телефон: +38 098 15-222-63.

Предмет громадської експертизи: дотримання законодавства при здійсненні повноважень Вінницькою обласною державною адміністрацією при співпраці та комунікації з громадськістю.

Мета громадської експертизи:

- оцінка діяльності Вінницької обласної державної адміністрації при здійсненні нею повноважень по співпраці та комунікації з громадськістю області в період з 01.01.2019 року по даний час.
- оцінка дотримання Вінницькою обласною державною адміністрацією Постанови №996 від 03.11.2010 року «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» в період з 01.01.2019 року по даний час.
- оцінка дотримання Вінницькою обласною державною адміністрацією Постанови №1049 від 12.11.2011 року «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського

суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» в період з 01.01.2015 року по даний час.

– напрацювання та надання пропозицій щодо покращення діяльності Вінницької обласної державної адміністрації по співпраці та комунікації з громадськістю.

Відомості про експертів, які проводили експертизу:

Віталій Дужак, Голова Ліги Справедливості.

Підстави проведення експертизи: Розпорядження першого заступника голови Вінницької облдержадміністрації Н.Заболотної від 01.10.2021 року №715. Даним Розпорядженням було створено робочу групу, яка на своєму засіданні вирішила яким чином надати необхідну для проведення експертизи запитувану інформацію.

ОЦІНКА ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Досліджуваний період: з 01.01.2019 року станом на дату надходження запиту або видання наказу про проведення експертизи.

**Оцінка діяльності Вінницької обласної державної адміністрації (далі –
Вінницька ОДА) при здійсненні нею повноважень по співпраці та
комунікації з громадськістю області в період з 01.01.2019 року по даний час.**

1. Оцінка дотримання Вінницькою обласною державною адміністрацією Постанови №996 від 03.11.2010 року «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»

Відповідно до п.3 Типового Положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (далі – Типове Положення), основними завданнями громадської ради є: сприяння реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами; сприяння врахуванню органом виконавчої влади громадської думки під

час формування та реалізації державної, регіональної політики; сприяння залученню представників заінтересованих сторін до проведення консультацій з громадськістю та моніторингу результатів формування та реалізації державної, регіональної політики; проведення відповідно до законодавства громадського моніторингу за діяльністю органу виконавчої влади; здійснення підготовки експертних пропозицій, висновків, аналітичних матеріалів з питань формування та реалізації державної, регіональної політики.

Тобто завдання громадських рад – сприяти громадянам в реалізації їх конституційного права.

На виконання цих завдань п. 22 передбачено інформування на офіційному веб-сайті про скликання засідань громадської ради, у тому числі позачергових, не пізніше двох робочих днів до їх початку.

В період з 01.01.2021 року жодного повідомлення про скликання засідань громадської ради не було, як і не було і до того.

Таким чином Вінницька ОДА систематично позбавляє права громадян на участь у засіданнях ради, які мають відбуватись відкрито, відповідно до абз.4 п.22 Типового Положення та не виконується основне завдання Громадської ради - сприяння реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами

Відповідно до абз.3 п.22 Типового Положення Засідання громадської ради є правоможним, якщо на ньому присутні (у тому числі дистанційно) не менш як половина її членів від загального складу.

Відповідно до п.18 Типового Положення Засідання дострокове припинення діяльності громадської ради здійснюється у разі коли засідання громадської ради не проводилися протягом шести місяців.

З моменту затвердження складу громадської ради при Вінницькій ОДА розпорядженням голови Вінницької ОДА 19 квітня 2019 року № 308 не відбулось жодного засідання громадської ради при Вінницькій ОДА, що підтверджено не тільки інформацією на офіційному сайті Вінницької ОДА, а й самими членами громадської ради.

Таким чином, з 21.10.2019 року мала бути достроково припинена діяльність громадської ради при Вінницькій ОДА та утворена ініціативна група по формуванню нового складу громадської ради з урахуванням пропозицій представників інститутів громадянського суспільства.

Натомість Вінницькою ОДА продовжували порушуватись право громадян на реалізацію свого конституційного права на участь в управлінні державними справами через громадську раду, до тих пір, поки не сплив термін дії повноважень, передбачений абз.4 п.7 Типового Положення для дієвих громадських рад, а це є проявом корупції

Порушення вказують на дії посадових осіб Вінницької ОДА, спрямованих на формування складу Громадської ради з заздальгідь погодженими організаціями та незмінним «головою громадської ради при Вінницькій ОДА».

Так, при формуванні складу громадської ради в 2019 році було двічі змінено дату проведення установчих зборів громадської ради у зв'язку із занятістю заздальгідь визначеного голови громадської ради, який є керівником бюджетної медичної установи і є прямо залежним від місцевої влади. Натомість із-за даних маніпуляцій було умисно порушено право на участь в установчих зборах інших кандидатів.

Про ці факти зверталось міжфракційне депутатське об'єднання «Антикорупційний рух» Вінницької обласної Ради минулого скликання.

Під час формування нового складу громадської ради при Вінницькій ОДА систематичні порушення продовжились.

Так, при формуванні ініціативної групи по формуванню нового складу громадської ради при Вінницькій ОДА 2021 року були включені до складу ініціативної групи особи, яких запропонувала громадська рада при Вінницькій ОДА.

На зауваження, що це є порушенням норми абз.3 п.8 Типового Положення, яка передбачає, що персональний склад ініціативної групи визначається органом виконавчої влади з урахуванням пропозицій представників інститутів громадянського суспільства, посадові особи Вінницької ОДА, які відповідають за

цей напрямок роботи, пояснили, що це не є порушенням, адже вони в громадській раді як представники інститутів громадянського суспільства (далі-ІГС).

Таким чином, Вінницька ОДА, в порушення діючого законодавства, надала перевагу певним особам, порушивши права інших громадян, кандидатури яких було подано згідно діючого законодавства і які не потрапили до ініціативної групи, а це є проявом корупції

На інформаційний запит щодо цього порушення, надійшла відповідь від Вінницької ОДА, яка містила вже листи від ІГС, які «задніми числами» з'явилися в Вінницькій ОДА, хоча на момент запиту їх не було, а рішення вже було прийнято.

Відповідно до п. 8 постанови Кабінету Міністрів України N 1569 від 2 жовтня 2003 р. «Про затвердження Типового положення про колегію міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади і місцевої державної адміністрації» за пропозицією громадських об'єднань, творчих спілок, підприємств, наукових установ та інших організацій до складу колегії Вінницької ОДА можуть бути включені їх представники.

В той же час, відповідно до Розпорядження від 25.01.2021 року №48 до складу колегії Вінницької ОДА включено голову громадської ради при Вінницькій ОДА.

Таким чином Вінницька ОДА надала переваги особі, всупереч діючому законодавству, адже громадська рада, яка до того ж понад шість місяців не проводила засідань, не є суб'єктом надання пропозицій щодо включення до складу колегії, а це є проявом корупції.

За період каденції громадської ради при Вінницькій ОДА 2021 року, рішення, яке нею прийнято це висунення кандидатури на нагородження почесною відзнакою, що є очевидним спотворенням думки, які насправді більш переймаються іншими проблемними питаннями.

Також продовжується кримінальна практика погодження головою громадської ради від імені громадської ради, яка не приймала. Такі ж злочинні маніпуляції відбуваються і з прийняттям «РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА у ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ на 2022-2025 РОКИ», в якій навіть не

згаданий Указ Президента України від 27 вересня 2021 року №487/2021 «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки»

1- Пропозиції щодо залучення Вінницькою ОДА громадськості до консультацій з громадськістю

1). Негайно оновити інформацію щодо ІГС Вінницької області до актуальної.

2) Враховуючи системні корупційні зловживання з громадською радою при Вінницькій ОДА, до моменту формування нового складу громадської ради відповідно до законодавства, посилити роботу щодо консультацій з громадськістю відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики (далі – Порядок Консультацій).

3) Задля виконання вимоги Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики щодо забезпечення репрезентативності консультацій з громадськістю готувати та вести базу заінтересованих сторін в залежності від напрямку діяльності структурних підрозділів Вінницької ОДА На початку проведення консультацій з громадськістю надсилати на електронні адреси заінтересованих сторін посилання на розміщений проект акта чи винесене на обговорення питання з проханням надати свої пропозиції та зауваження.

4) . Наголосити посадовим особам Вінницької ОДА, що публічні громадські обговорення організовуються та проводяться строго в порядку, визначеному пунктом 14 Порядку Консультацій;

5) . Обов'язково готувати звіти про проведення консультацій з громадськістю не залежно від їх виду та наявності пропозицій/зауважень до них: результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю оформлювати звітом відповідно до пункту 20 Порядку Консультацій. До такого звіту пропонується додавати також аналіз причин відсутності пропозицій/зауважень громадськості та роботу, яку Вінницька ОДА провело задля залучення громадськості. Щодо результатів проведення заходів вивчення громадської думки складати звіт з дотриманням вимог пункту 24 Порядку.

6) . Встановити контроль за вчасною підготовкою та внесенням змін до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю. Також в обов'язковому порядку проводити консультації з громадськістю щодо цього Плану.

7) . Забезпечити технічно наочність та публічність коментарів до проектів актів на Платформі обговорення проектів документів офіційного веб-сайту Вінницької ОДА.

8) Розробити порядок визначення членів ініціативної групи по формуванню нового складу громадської ради при Вінницькій ОДА.

9) Провести службове розслідування фактів зловживань при формуванні та функціонуванні громадської ради при Вінницькій ОДА, залучивши представників Ліги Справедливості.

2- Оцінка дотримання Вінницькою обласною державною адміністрацією Постанови №996 від 03.11.2010 року «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» в період з 01.01.2019 року по даний час.

У Вінницькій ОДА відсутній порядок визначення представників громадськості до складу

За відсутності порядку обрання представників громадськості конкурсної комісії з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надаватиметься фінансова підтримка за рахунок коштів обласного бюджету.

За таких обставин до комісії потрапляють особи з явними ознаками корупції.

Для прикладу, відповідно до Розпорядження Голови Вінницької ОДА від 19.01.2021 року до складу комісії з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надаватиметься фінансова підтримка у 2021 році за рахунок коштів обласного бюджету потрапив представник громадської ради при Вінницькій ОДА. Представник громадської ради, якій мали достроково припинити діяльність ще 21.10.2021 року. А це є проявом корупції.

І вже 23.01.2021 року цей представник громадської ради на засіданні робочої групи Вінницької обласної Ради відкрито блокує розслідування зловживань Департаменту соціальної політики Вінницької ОДА. Як було з'ясовано, цей

представник громадської ради був до того бенефіціаром цих зловживань.

За таких обставин не дивно, що подібні члени комісії «не помічають» корупції при розподілі бюджетних коштів.

Саме так стало можливим, що посадова особа Вінницької ОДА, депутат міської ради від «партії Гройсмана», будучи співголовою конкурсної комісії з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надавалась фінансова підтримка за рахунок коштів Вінницького обласного бюджету, обіймаючи посаду директора Департаменту Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької обласної державної адміністрації, всупереч вимог статті 22 Закону "Про запобігання корупції", порушувала встановлені законом обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища, неповідомивши про наявність у неї реального конфлікту інтересів, систематично приймала активну участь в роботі комісії з визначення цих програм (проектів, заходів).

Для прикладу, 01.03.2019 року, коли одним з учасників конкурсу була громадська організація "ГРОМАДЯНСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ПОДІЛЛЯ" (ЄДРПОУ 41670143, членом керівного органу якої є вказана особа.

Також, до складу комісії регулярно включається «постійний» голова громадської ради. Відповідно до Розпорядження Голови Вінницької ОДА від 19.01.2021 року до складу комісії з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надаватиметься фінансова підтримка у 2021 році за рахунок коштів обласного бюджету потрапив представник громадської ради при Вінницькій ОДА. Голова громадської ради, якій мали достроково припинити діяльність ще 21.10.2021 року. А це є проявом корупції.

Так в період з 2015 року прямо пов'язана з ним громадська організація щорічно навиграла понад 244.000 грн.

2 Пропозиції Вінницькій ОДА по виконанню Постанови №1049 від 12.11.2011 року «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка»

1) Прийняти порядок визначення представників громадськості в комісію з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надаватиметься фінансова підтримка у 2021 році за рахунок коштів обласного бюджету потрапив представник громадської ради при Вінницькій ОДА.

2) Провести перевірку фактів корупції при проведенні конкурсів з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» з відповідними організаційними висновками.

3- Загальна оцінка організації взаємодії Вінницької ОДА з громадськістю

Структурним підрозділом Вінницької ОДА, який відповідає за комунікацію з громадськістю є Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької ОДА.

Відповідно до Положення про Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької облдержадміністрації основними завданнями Департаменту є:

б) забезпечення комунікативної політики влади та громадськості;

8) забезпечення проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики;

32) забезпечує підготовку і проведення разом з іншими структурними підрозділами облдержадміністрації консультацій з громадськістю з актуальних питань суспільного життя, щодо шляхів розв'язання проблем і визначення перспектив розвитку області, а також стосовно інших питань;

33) узагальнює висновки, пропозиції та зауваження, що надійшли під час проведення консультацій з громадськістю, сприяє врахуванню громадської думки під час прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади;

34) здійснює організаційно-правове забезпечення діяльності громадської ради при облдержадміністрації;

35) аналізує діяльність політичних партій та громадських організацій, готує пропозиції щодо залучення зазначених організацій до вирішення соціально-економічних питань регіону;

36) розробляє пропозиції щодо заходів, спрямованих на взаємодію голови облдержадміністрації з політичними партіями та громадськими організаціями у справі здійснення соціально-економічних реформ, розбудови демократичної, соціальної, правової держави, розвитку громадянського суспільства;

37) здійснює моніторинг проведення мирних зібрань, організовує в установленому порядку разом з іншими структурними підрозділами облдержадміністрації розгляд вимог учасників зазначених акцій та інформує про результати;

38) вживає в межах своєї компетенції заходів для забезпечення реалізації права громадян брати участь в управлінні державними справами та задоволення їх потреби в інформації;

39) аналізує оприлюднені в засобах масової інформації матеріали з питань, що належать до його компетенції, готує у разі необхідності відповідні роз'яснення або спростування;

40) забезпечує здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції;

Вінницькою ОДА не забезпечено ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на регіональному рівні, вирішенні питань місцевого значення.

В результаті діяльності Вінницької ОДА створений та функціонує механізм блокування участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики,

шляхом порушення законодавства при формуванні та діяльності громадської ради при Вінницькій ОДА з заздалегідь визначеними особами та головою громадської ради.

За матеріалами експертизи, наданої Вінницькою ОДА, встановлено, що за досліджуваний період громадською радою не надано жодної пропозиції, прийнятою громадською радою, щодо реалізації державної політики.

Також Департаменту не виставляються ключові показники ефективності, саме «ефективності», а не показники діяльності, адже самі по собі голі цифри щодо кількості засідань правлінь, укладених меморандумів, тощо не вказують на ефективність цієї взаємодії. Сама ефективність взаємодії Вінницької ОДА з громадськістю повинна визначатись вкладом, який громадськість робить, щоб допомогти об'єднанню успішно реалізовувати покладені на неї завдання. Основним завданням в цій сфері повинно бути залучення громадськості до конструктивної співпраці, що дозволить розвантажити посадових осіб адміністрації, допоможе якісніше готувати проекти НПА та виконувати інші завдання. І головне, це усуне корупційні ризики і прояви корупції, які стали ознакою співпраці ОДА з громадськістю.

Крім того, важливо усвідомлювати, що державна політика формується та реалізується для всієї громадськості, а не окремих, зручних представників, тому є доцільним організувати її максимальне залучення до цих процесів.

Враховуючи вказане, є очевидним, що окремі посадові особи Вінницької ОДА, представляючи «команду Гройсмана» умисно блокують цю частину державної політики, яка напряму впливає на політичний рейтинг команди Президента України.

Такі дії посадових осіб Вінницької ОДА є логічними, якщо їх метою є вирішення проблемних питань громадян не в законний спосіб, а на вуличних протестах.

Також слід зазначити, що відповідно до п1.4. Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення веб-сайту облдержадміністрації розміщення новин та анонсів здійснюється Департаментом інформаційної

діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації.

2.1 Інформаційне наповнення розділів, розміщених на головній сторінці веб-сайту, здійснюється шляхом подання структурними підрозділами облдержадміністрації інформації, призначеної для розміщення на веб-сайті, відповідно до їх компетенції.

Постійні маніпуляції з інформацією на сайті стосовно діяльності громадської ради, поява протоколів спільних засідань, розширених засідань правління громадської ради, потім їх зникнення з сайту говорить про координовані протиправні дії, що потребує негайного втручання.

Оцінка організації взаємодії Вінницької ОДА з громадськістю є незадовільною.

1- Пропозиції щодо організації взаємодії Вінницької ОДА з громадськістю

1) . Виокремити підрозділ, відповідальний за взаємодію з громадськістю та підпорядкувати його безпосередньо голові ОДА.

2) . Підрозділу, відповідального за взаємодію з громадськістю, надати повноваження здійснювати контроль за дотриманням Вінницькою ОДА та його посадовими особами законодавства щодо взаємодії з громадськістю.

- . Структурному підрозділу Вінницької ОДА, відповідального за взаємодію з громадськістю, встановити наступні обов'язки:

- готувати щорічні плани та вносити до них зміни (підготовки регуляторних актів, проведення консультацій з громадськістю, проведення засідань колегії, діяльності консультативно-робочих органів);

- готувати щоквартальні аналітичні довідки з питань взаємодії Вінницької ОДА з громадськістю, куди включати аналіз ефективності взаємодії, наданих та врахованих пропозицій громадськості, іншого вкладу громадськості в виконання покладених на Вінницька ОДА обов'язків; аналіз доцільності роботи консультативно-дорадчих органів, її членів та залучених осіб з числа громадськості, укладених меморандумів; аналіз проведених громадських експертиз, звіти з виконання наданих пропозицій; аналіз проведених консультацій з громадськості та результати оприлюднення проектів регуляторних актів;

- надавати консультації громадськості щодо механізмів та процедур, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень Вінницької ОДА;

- оперативно (протягом 5 робочих днів) та регулярно наповнювати розділ «Громадськості» веб-сайту Вінницької ОДА, та його підрозділи відповідними матеріалами;

- забезпечувати взаємодію з консультативно-дорадчими органами Вінницької ОДА та їх членами;

- створювати та вести бази даних осіб (фізичних та юридичних), яких можна залучати до виконання покладених на Вінницька ОДА завдань з розподілом за напрямками діяльності Вінницької ОДА, здійснювати пошук таких осіб за допомогою моніторингу ЗМІ, інтернет-джерел, звернень громадськості, запитів на публічну інформацію, на проведення консультацій з громадськістю, громадських експертиз тощо;

- надавати підтримку (консультативну та організаційну) посадовим особам Вінницької ОДА щодо взаємодії з громадськістю: проведення консультацій з громадськістю, консультацій в рамках тесту малого підприємництва, забезпечення роботи консультативно-дорадчих органів, залучення громадськості тощо.

- Утворити громадську раду при Вінницькій ОДА відповідно до діючого законодавства.

Голова Ліги Справедливості

Віталій Дужак